

294

Februari - Maart 2022

Back to Brick Projecten van Blaf, Pierre Blondel, Bovenbouw - Bulk - Sergison Bates, Carton123, Ectv, EDA-AU, Felt, Gafpa, Label, Meta - van Bergen Kolpa, noA + interview David Sebastian

Recente projecten

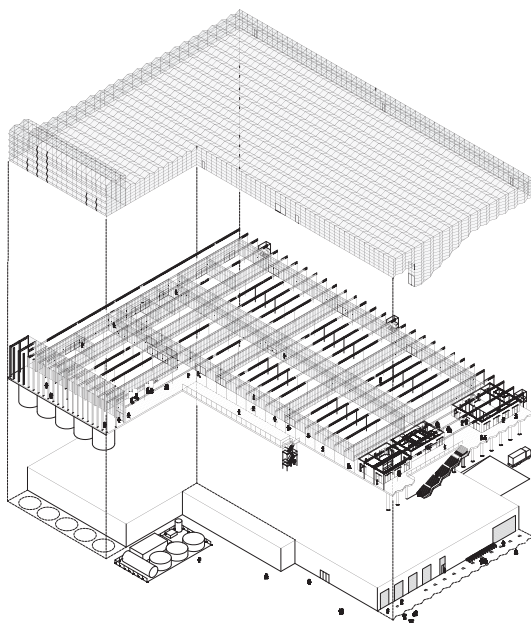

Een serre om van te duizelen

EN Agriculture has long since ceased to be a matter of plough and horse, field and sun: technologically controlled greenhouses produce a much higher yield than traditional cultivation methods for the same surface area, especially when vegetables are grown on tiers. Such vertical cultivation is even possible on top of another company's roof. Meta Architecten and van Bergen Kolpa Architecten proved this with Agrotopia, a giant greenhouse on the roof of an auction shed in Roeselare. What's nice is that they gave the utilitarian construction a 'face'. That is where the architectural contribution lies.

Landbouw is al lang geen zaak meer van ploeg en paard, akker en zon: technologisch gestuurde serres leveren op dezelfde oppervlakte veel meer oogst op dan traditionele teeltwijzen, zeker als je groenten in etages kweekt. Zo'n etagelandbouw is zelfs mogelijk boven op het dak van een ander bedrijf. Meta Architecten en Van Bergen Kolpa Architecten bewezen het met Agrotopia, een reuzenserre op het dak van een veilingloods in Roeselare. Het mooie is dat ze de utilitaire constructie een 'gezicht' gaven. Daar zit de architecturale bijdrage.

Pieter T'Jonck – Foto's Filip Dujardin

Agrotopia was een van de pilootprojecten 'Productief Landschap' van de Vlaamse Bouwmeester. Die stellen de vraag hoe landbouw te verzoenen valt met andere claims op de open ruimte zoals ontspanning of energieproductie. Inagro, een onderzoeksinstituut voor de landbouw van de provincie West-Vlaanderen, kandideerde met het plan voor een serre boven op een veilinggebouw, die zijn warmteproductie uit een lokaal warmtenet haalt.

Inagro publiceerde een uitgebreid rapport over de lichtjes duizelingwekkende technologische finesse van deze ca. 9.000 m² grote serre. Alle omgevingscondities, tot en met de aanvoer van CO₂, zijn hier georganiseerd en becijferd. Daarom kun je hier ook niet zomaar rondlopen. Er is een strikt parcours uitgezet rond de deelserrres, en elk bezoek begint met een hygiënische controle.

Wat kunnen architecten dan bijdragen aan een project waarvan technologie de alfa en omega is? Over de serreconstructie hebben ze bijvoorbeeld weinig te zeggen: serreconstructeurs weten beter hoe je die bouwt. Maar ze hebben dan wel weer geen idee hoe je zo'n serre ook laat 'spreken'.

Je ervaart Agrotopia vooreerst als een bizar *cadavre exquis* langs de ringweg rond Roeselare. Het ziet eruit als een foto van Filip Dujardin, maar dan echt. Een op zijn kant gekantelde

serre van wel 12 m hoog staat op een zware betonnen tafel, die geschraagd wordt door zes kolossale betonnen cilinders van 9 m hoog. Een fascinerend beeld.

Als je de hoek van de Oostnieuwkerksesteenweg omdraait en de oprit van het complex betreedt, biedt het gebouw een andere, maar even overweldigende indruk. De zuidgevel waar je op botst, is een zigzaggende serrewand, met een zigzaggende bovenrand die overloopt in de zigzagbeweging van de achterliggende serredaken. De tip van die daken ligt op wel 16 m hoog.

Deze glaswand loopt aan de onderzijde mee omhoog met een kolossale betonnen trap die op een paar meter afstand van de betonnen sokkel van het gebouw staat. Aan de zijde van de sokkel stuikt de trap tegen een oplopende massieve betonwand, onderaan ondersteund door een rij kolommen. Aan de andere kant zigzagt de trap in de breedte mee met de gevel.

Deze twee gevels zijn de enige die je, als bezoeker, opmerkt. Een groot deel van de westgevel, evenwijdig met de ringweg, ligt immers verscholen achter een opzichtig garagecomplex. De oostgevel geeft uit op een parkeervlakte waar je niets te zoeken hebt. Daardoor heb je niet door dat juist die zo opvallende gevels van het complex aanhangsels zijn van de recente, 9 m hoge loods voor verpakkingen van fruit en groenten die de eigenlijke sokkel is van het gebouw. →

↓
De gevels zijn zowel technologisch perfect logisch als hoogst expressief. De zuidgevel is een zigzaggende serrewand, met een zigzaggende bovenrand die overloopt in de zigzagbeweging van de achterliggende serredaken.

→
De 9.000 m² grote serre heeft een duizelingwekkende technologische finesse. Alle omgevingscondities, tot en met de aanvoer van CO₂, zijn hier georganiseerd en becijferd.

